



Brusel 19. února 2026
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2022/0344 (COD)

14144/1/25
REV 1 ADD 1

ENV 1039
CLIMA 445
AGRI 499
FORETS 89
ENER 534
TRANS 474
CODEC 1560
PARLNAT

ODŮVODNĚNÍ RADY

Předmět: Postoj Rady v prvním čtení k přijetí SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterou se mění směrnice 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky, směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu a směrnice 2008/105/ES o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky

- odůvodnění Rady
- přijatý Radou dne 17. února 2026

I. ÚVOD

1. Dne 22. června 2022 přijala Komise návrh směrnice, kterou se mění směrnice 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky, směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu a směrnice 2008/105/ES o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky¹.
2. Dne 24. ledna 2023 byl konzultován Výbor regionů a Hospodářský a sociální výbor. Hospodářský a sociální výbor přijal k návrhu stanovisko dne 22. února 2023.²
3. Dne 19. června 2024 Výbor stálých zástupců přijal mandát pro jednání s Evropským parlamentem.³
4. Evropský parlament přijal svůj postoj v prvním čtení dne 24. dubna 2024, přičemž 452 poslanců bylo pro, 43 proti a 83 se hlasování zdrželo.⁴
5. Uskutečnily se čtyři trialogy, a to ve dnech 28. ledna, 20. května, 17. června a 23. září 2025. Předsednictví navrhlo Coreperu na zasedáních konaných ve dnech 14. května, 13. června a 17. září 2025 revidované mandáty. Kromě politických dialogů se uskutečnilo také 34 technických zasedání.

¹ Dokumenty ST 14265/22 + ADD 1–3.

² Úř. věst. C 146, 27.4.2023, s. 41.

³ Dokument ST 11383/24.

⁴ Dokument ST 10562/24.

6. Dne 8. října 2025 provedl Výbor stálých zástupců analýzu znění za účelem dosažení dohody a potvrdil konečné kompromisní znění, které z uvedených trialogů vzešlo⁵. Potvrzené znění bylo rozesláno jako příloha dokumentu 13706/25.
7. Dne 21. října 2025 potvrdil toto znění Výbor Evropského parlamentu pro životní prostředí. Následně téhož dne předseda Výboru pro životní prostředí zaslal dopis předsedovi Výboru stálých zástupců, v němž uvedl, že s výhradou ověření ze strany právníků-lingvistů doporučí Výboru pro životní prostředí a plenárnímu zasedání, aby postoj Rady beze změn přijaly.

II. CÍL

8. V roce 2019 provedla Komise hodnocení kontroly účelnosti právních předpisů EU v oblasti vody, které se týkalo rámcové směrnice o vodě, směrnice o normách environmentální kvality, směrnice o podzemních vodách a směrnice o povodních⁶. Kontrola účelnosti dospěla k závěru, že ačkoli právní předpisy z velké části odpovídají svému účelu, existuje prostor pro zlepšení v souvislosti s řešením chemického znečištění.
9. Cílem tohoto návrhu, kterým se mění rámcová směrnice o vodě, směrnice o podzemních vodách a směrnice o normách environmentální kvality, je aktualizovat přílohy těchto směrnic obsahující seznamy znečišťujících látek a normy kvality, zlepšit monitorování chemických směsí, zefektivnit budoucí aktualizace podle vědeckých poznatků, zlepšit přístup k údajům, transparentnost a opakované použití údajů a stanovit nové normy pro řadu látek, které nově vzbuzují obavy.

⁵ Dokument ST 13321/25.

⁶ Dokumenty ST 15101/19 + ADD 1.

III. ANALÝZA POSTOJE RADY V PRVNÍM ČTENÍ

10. Na základě návrhu Komise proběhla jednání mezi Parlamentem a Radou, jejichž cílem bylo uzavřít dohodu ve fázi postoje Rady v prvním čtení. Znění návrhu postoje Rady plně odráží kompromis, jehož bylo mezi oběma spolunormotvůrci dosaženo.

11. V zájmu usnadnění jednání byly politické otázky seskupeny do pěti klastrů: a) seznamy sledovaných látek, b) monitorování, c) podávání zpráv, d) látky a e) horizontální otázky. Dohoda dosažená v rámci trialogu konaného dne 23. září 2025 a zohledněná v postoji Rady v prvním čtení obsahuje tyto **klíčové politické otázky**:

a) Klastř seznamů sledovaných látek

12. Seznamy sledovaných látek pro podzemní i povrchové vody mají být stanoveny prováděcím aktem do dvou let a poté každé tři roky revidovány. Členské státy mají monitorovat každou látku nebo skupinu látek ze seznamu sledovaných látek na vybraných reprezentativních monitorovacích stanicích po dobu 24 měsíců. Monitorovací období započne do šesti měsíců od stanovení seznamů sledovaných látek, ale odběr vzorků a analýza nemusí být zahájeny na začátku tohoto období. Látky uvedené na seznamu podzemních vod se mají monitorovat nejméně jednou ročně. Látky uvedené na seznamu povrchových vod by měly být monitorovány alespoň dvakrát ročně a alespoň jednou ročně v případě bioty a sedimentu.

13. **Seznamy sledovaných látek jsou omezeny** na nejvýše pět látek nebo skupin látek v případě podzemních vod a na deset látek nebo skupin látek v případě povrchových vod. Mikroplasty a ukazatele antimikrobiální rezistence budou zahrnuty pouze za předpokladu, že budou k dispozici spolehlivé metody odběru vzorků a analýzy. Komise je pověřena vypracováním těchto metod do 18 měsíců.
14. Evropská agentura pro chemické látky (ECHA) má připravovat vědecké zprávy, které budou Komisi pomáhat při výběru látek, jež mají být zařazeny na seznam sledovaných látek, s přihlédnutím k široké škále vědeckých informací, včetně doporučení ze společné prováděcí strategie podle rámcové směrnice o vodě.

b) Monitorovací klastr

15. Pokud jde o **četnost monitorování** látek, které se chovají jako všudypřítomné perzistentní, bioakumulativní a toxické látky (PBT), mohou členské státy tyto látky monitorovat méně intenzivně, než je požadováno u prioritních látek, avšak toto monitorování by mělo probíhat alespoň každé tři roky, nelze-li na základě použití či emisí dané látky nebo na základě technických znalostí a odborného úsudku odůvodnit jiný interval.
16. Pokud jde o **sezónní výkyvy** v monitorování, členské státy mají při plánování monitorování zohlednit maximální hodnoty používání látek. Předpokládá se rovněž dobrovolná podpora digitalizace monitorování.

17. **Monitorování na základě účinku** je povinné pro estrogenní látky v povrchových vodách během dvouletého období, aby Komise mohla shromažďovat údaje. Komise stanoví technické specifikace pro toto monitorování prostřednictvím prováděcího aktu. Aby měly členské státy dostatek času na přípravu, je počet monitorovacích míst omezený a údaje shromážděné touto metodou jsou vyloučeny z hodnocení stavu na konci šestiletého cyklu, během něhož se toto dvouleté monitorování uskuteční.
18. Pokud jde o **společné monitorovací středisko**, je do rámcové směrnice o vodě zahrnuto ustanovení, které uplatňuje odstupňovaný přístup, tj. nejprve má Komise posoudit proveditelnost a poté možné zřízení střediska. Využívání tohoto střediska členskými státy je dobrovolné.

c) Klastř podávání zpráv

19. Pokud jde o podávání zpráv, postoj Rady v prvním čtení obsahuje tyto prvky:
- zprávy o stavu budou i nadále předkládány v rámci šestiletých plánů povodí,
 - stávající ustanovení o dílčí zprávě o programu opatření se zrušuje,
 - údaje z monitorování týkající se složek biologické kvality v povrchových vodách se vykazují každé tři roky,
 - údaje z monitorování týkající se složek chemické kvality v povrchových a podzemních vodách se vykazují každé dva roky. Členské státy se vybízejí, aby zprávu dobrovolně podávaly každoročně,
 - nové oznamovací povinnosti by měly být plně sladěny se stávajícími elektronickými mechanismy pro poskytování údajů,
 - členské státy mohou poskytnout další mapy, které znázorňují informace o stavu.

d) Klastř látek

20. Pokud jde o **látky**, postoj Rady v prvním čtení obsahuje tyto hlavní prvky:

- **Per- a polyfluorované alkylové sloučeniny (PFAS):** Součet PFAS pro podzemní vody je v souladu se směrnici o pitné vodě, která stanoví normu kvality pro součet 20 PFAS. Sladění se směrnici o pitné vodě je dynamické a veškeré aktualizace provedené pro pitnou vodu se budou automaticky vztahovat i na podzemní vody. S ohledem na nové vědecké poznatky a lepší pochopení škodlivosti těchto látek je navíc pro podzemní vody zahrnuta norma kvality pro součet 4 PFAS, které jsou uznány jako látky představující významné riziko pro lidské zdraví a životní prostředí. V případě povrchových vod se do součtu 24 PFAS přidává kyselina trifluoroctová (TFA). Při příštím přezkumu má Komise u podzemních i povrchových vod zvážit, zda by kyselina trifluoroctová měla mít svou vlastní samostatnou normu kvality, nebo zda by měla být i nadále součástí součtu PFAS. Komise by rovněž měla zvážit stanovení norem kvality pro ukazatel PFAS celkové.
- **Pesticidy:** V případě podzemních vod došlo ke zjednodušení norem kvality nerelevantních metabolitů pesticidů. Kromě toho má Komise prováděcím aktem vytvořit seznam známých metabolitů pesticidů s uvedením, zda jsou relevantní, či nikoli. Tento seznam by měl být přijat do 24 měsíců od vstupu této pozměňující směrnice v platnost a poté by měl být aktualizován v souladu s cyklem plánů povodí. U povrchových vod je celková norma environmentální kvality pesticidů, kterou původně navrhla Komise, nahrazena normou environmentální kvality pro součet pesticidů, které jsou již zahrnuty do seznamu prioritních látek, jež mají být monitorovány (s výjimkou čtyř pesticidů, které mají být monitorovány v biotě nebo sedimentu a glyfosátu), s hodnotou 0,2 µg/l pro sladkou vodu.

- **Bisfenoly:** Bisfenol A je označen jako prioritní nebezpečná látka, tudíž se zařazuje na seznam látek v příloze I směrnice o normách environmentální kvality.
- **Vyřazení látek:** Vyřazuje se atrazin.
- Pokud jde o **součty a celkové částky**, ve směrnici o podzemních vodách se znovu zavádí příloha V obsahující „látky k přezkumu“, která uvádí součet (součty) vybraných léčivých přípravků podle způsobu účinku a součet bisfenolů, které mají být zváženy při příštím přezkumu. Podobně se do směrnice o normách environmentální kvality doplňuje nová příloha III obsahující „látky k přezkumu“, která uvádí součet bisfenolů, součet (součty) vybraných pesticidů podle způsobu účinku a součet (součty) vybraných léčivých přípravků podle způsobu účinku, které mají být zváženy při příštím přezkumu. Při příštím přezkumu by Komise měla rovněž zvážit stanovení norem environmentální kvality v povrchových vodách pro celkové množství pesticidů, celkové množství léčivých přípravků a celkové množství bisfenolů a stanovení norem kvality v podzemních vodách pro celkové množství léčivých přípravků a celkové množství bisfenolů, přičemž by se tyto normy opíraly o vhodné monitorovací metody, ačkoli tyto metody nejsou zahrnuty v nových přílohách III a V.

e) **Klastr horizontálních otázek: definice, opatření u zdroje; přeshraniční spolupráce; ekosystémy podzemních vod; nezhoršování stavu a související výjimky; rozšířená odpovědnost výrobce; přístup ke spravedlnosti a lhůty, soulad, provedení ve vnitrostátním právu a přezkum**

21. Pokud jde o **definice**, byly jak „prioritní látky“, tak „prioritní nebezpečné látky“ přizpůsobeny opětovnému vložení článku 16. V definici „znečišťující látky specifické pro povodí“ bylo upřesněno, že tyto znečišťující látky nejsou nebo již nejsou označeny jako prioritní látky, ale jsou ve významném množství vypouštěny v daném povodí nebo dílčím povodí nebo do něj ukládány na území daného členského státu. V postoji Rady v prvním čtení se rovněž doplňují dvě nové definice, a to „mezní hodnota na základě účinku“ a „zhoršení stavu vodního útvaru“, s cílem zohlednit příslušná nová ustanovení zavedená v rámcové směrnici o vodě, a dále se doplňuje definice „voda určená k lidské spotřebě“, aby byla uvedena do souladu se směrnici o pitné vodě.

22. Pokud jde o **opatření u zdroje**, jsou členské státy při přípravě svého programu opatření povinny nejprve zvážit opatření spočívající v omezování znečištění u zdroje v souladu s příslušnými odvětvovými právními předpisy Unie a poté v případě potřeby opatření ke snížení rizika stávajícího znečištění. To rovněž souvisí s opětovným zavedením článku 16 a požadavkem, aby Komise předložila návrhy na provedení kontrol s cílem dosáhnout zastavení nebo postupného odstranění vypouštění, emisí a úniků prioritních nebezpečných látek do 20 let od označení daných látek za prioritní nebezpečné látky.
23. Ustanovení týkající se **přeshraniční spolupráce** jsou zefektivněna. Znění rovněž upřesňuje, že pokud členský stát čelí mimořádným okolnostem, zejména extrémním povodním, obdobím déletrvajícího sucha nebo významným případům znečištění, musí kromě informování ostatních postižených členských států a mezinárodních orgánů pro koordinaci povodí informovat také Komisi.
24. Pokud jde o **ekosystémy podzemních vod**, uznává se potřeba shromáždit více poznatků o výskytu, významu a citlivosti ekosystémů podzemních vod s cílem zajistit jejich ochranu v budoucnu. Komise by měla v rámci společné prováděcí strategie spolupracovat na vypracování metodiky pro identifikaci výskytu ekosystémů podzemních vod s členskými státy. Jakmile bude k dispozici spolehlivá metodika, členské státy posoudí výskyt ekosystémů podzemních vod v útvarech podzemních vod, jejichž vlastnosti by mohly existenci těchto ekosystémů podporovat. Je-li výskyt ověřen, měly by členské státy stanovit přísnější normy na ochranu těchto ekosystémů, ledaže byly tyto normy dříve stanoveny na ochranu lidského zdraví a pro účely ochrany těchto ekosystémů jsou již přísné dostatečně.
25. Zavádí se definice **zhoršování stavu**, která odpovídá platné judikatuře, stejně jako dvě **další výjimky** podle článku 4 rámcové směrnice o vodě, podle kterých dočasné zhoršení stavu a zhoršení způsobené přemístěním se za porušení rámcové směrnice o vodě nepovažují. Výjimky obsahují určité záruky, které mají zajistit, aby nebyly ohroženy cíle rámcové směrnice o vodě, zejména pokud jde o pitnou vodu.

26. V souvislosti s **rozšířenou odpovědností výrobce** má Komise do tří let od vstupu této pozměňující směrnice v platnost vypracovat zprávu, v níž posoudí zejména proveditelnost uložení povinnosti výrobcům, kteří uvádějí na trh EU výrobky obsahující prioritní látky a prioritní nebezpečné látky, přispívat na náklady monitorovacích programů zřízených v souladu s rámcovou směrnicí o vodě.
27. Pokud jde o **přístup ke spravedlnosti**, do rámcové směrnice o vodě se vkládají nové body odůvodnění a nový článek.
28. Pokud jde o **lhůty a dodržování souladu**, zavádí postoj Rady v prvním čtení značnou flexibilitu pro členské státy, pokud jde o tzv. **ustanovení mutatis mutandis**, a to takto:
- dodržování souladu s dobrým chemickým stavem podzemních vod ve vztahu k nově zavedeným látkám může být prodlouženo do roku 2039 a za určitých okolností do další aktualizace plánu povodí, tj. do roku 2045,
 - u povrchových vod se navrhuje stejná rozšíření pro nově zavedené prioritní látky a dodržování souladu pro prioritní látky s revidovanými normami environmentální kvality lze prodloužit do roku 2033 s dalším možným prodloužením do roku 2039,
 - u podzemních i povrchových vod mohou členské státy uplatnit prodloužení lhůt nad rámec jednoho cyklu v případech, kdy jsou přírodní podmínky takové, že cílů nelze v této lhůtě dosáhnout,

- pokud jde o prahové hodnoty a znečišťující látky specifické pro povodí, přičemž normy environmentální kvality jsou stanoveny buď na úrovni EU, nebo na vnitrostátní úrovni, mají členské státy dosáhnout dobrého chemického stavu podzemních vod a povrchových vod do konce následujícího plánu povodí od okamžiku, kdy byly hodnoty nebo normy environmentální kvality stanoveny, s možností prodloužení o jednu další aktualizaci plánu povodí,
- zavádí se předběžný program opatření pro nově určené látky v podzemních a povrchových vodách, který přebírá přístup přijatý pro nově určené látky v povrchových vodách při revizi směrnice o normách environmentální kvality v roce 2013,
- datum provedení je stanoveno na 21. prosince 2027, aby bylo zajištěno, že požadavky týkající se revidovaných norem mohou být zohledněny ve čtvrtém plánu povodí.

29. **Přílohy** obsahující seznam znečišťujících látek budou aktualizovány každých šest let. Tento cyklus bude stejný pro zveřejňování zpráv Evropské agentury pro chemické látky (ECHA), s výjimkou první zprávy agentury ECHA, která má být zveřejněna po čtyřech letech. Znovu se zavádějí články 16 a 17 rámcové směrnice o vodě, čímž se zajistí, že revize příloh proběhne řádným legislativním postupem.

IV. ZÁVĚR

30. Postoj Rady v prvním čtení k této pozměňující směrnici odráží kompromis, jehož bylo za pomoci Komise dosaženo při jednáních mezi Radou a Evropským parlamentem. Po přijetí přispějí navržené změny stávající směrnice k vyřešení nedostatků zjištěných během jejího hodnocení REFIT a ke zvýšení úrovně ochrany životního prostředí a lidského zdraví před nepříznivými účinky chemického znečištění.